

श्रीः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

श्रीनिवासरामानुजमहादेशिकैः (मैसूर आण्डवन्) अनुगृहीता
॥ श्रीमहालक्ष्मीस्तुतिः ॥

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using L^AT_EX and the **skt** font. Our sincere thanks to Sri. Sundar Varadarajan of Chennai for proofreading this text.

श्रीः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीमहालक्ष्मीस्तुतिः ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।

वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

यत्कृपालेशमात्रेण सदोल्लसति सन्मतिः।

वेदान्तलक्ष्मणमुनिः सन्निधत्तां सदा हृदि॥

योगीन्द्रः प्राक्तनैः य स्सुचरितमतिभिः रक्षितोऽवाप्तसिद्धिः

श्रीरङ्गेह्यादिलक्ष्मी स्तदनुगकमलाः नामतो वार्थतो वा।

ख्याताः श्रीरङ्गनेत्रीं चतुरमतिरयं स्तौति सवार्थसिद्धये

गोपालोऽनन्यपालो गुरुवरकृपयाऽभीष्टसिद्ध्या समिन्धाम् ॥ १ ॥

श्रीभूनीळाभिः आत्मीय प्रियाभिस्सह मे हृदि।

श्रीमान् नारायणो नित्यं सन्निधत्तां दयानिधिः ॥ २ ॥

लक्ष्मीं देवीं शरण्यां अशरणशरणां पूर्णचन्द्राननां तां

विदुद्वर्णाभिरूपां मणिमयमकुटां फुल्लपद्मायताक्षीम्।

भूनीळाजुष्टनाथां जलनिधितनयां सुन्दारङ्गीं गुणाढ्यां

नित्यं ध्यायामि भक्त्या त्रिभुवनजननीं सर्वदां रङ्गलक्ष्मीम् ॥ ३ ॥

लक्ष्मीं नारायणोरौ कृतसुखनिलयां स्वच्छचामीकराभां

कारुण्यापाङ्गनेत्रां मृगमदतिलकां श्लाघ्यपीताम्बराढ्याम्।

श्रेयोदात्रीं शरण्यां विधुनिभवदनां रत्नभूषोज्वलाङ्गीं

वन्दे तां मातरं तत्पदकमलयुगं सन्ततं चिन्तयामि ॥ ४ ॥

विष्णोर्वामाङ्कभागे स्थिरतमनिलयां मातरं वैष्णवीं तां

हेमाम्भोजद्वयालङ्कृतकरयुगळां स्वेष्टदामादिलक्ष्मीम्।

अष्टैश्वर्यां शरण्यां अभयदरुचिराम्भोजहस्तद्वयाढ्यां

वन्देऽहं विश्वधात्रीं प्रणतसुखकरीं चिन्तयाम्यन्तरङ्गे ॥ ५ ॥

भक्ताभीष्टप्रदात्रीं सकलजननुतां संश्रितत्राणदक्षां
 श्रीमन्नारायणेष्टां विनतनुतिवशां कोटिसूर्यप्रकाशाम्।
 दारिद्र्यध्वंसिनीं मां अमृतजलधिजां सर्वलक्ष्मीं दयार्त्रीं
 आर्तत्राणैकसक्तां अनितरशरणो माधवीं सम्प्रणौमि ॥ ६ ॥

लक्ष्मीं क्षीराब्धिजातां फणिपशयनगां स्तोतृसौभाग्यदात्रीं
 ब्रह्मेशानेन्द्रशेषस्तुतपदकमलां पूर्णचन्द्राभिरामाम्।
 अज्ञानध्वान्तहन्त्रीं सुविशदमतिदां योगिहृद्ध्यानमान्यां
 देवीं ध्यायामि नम्यां अविरतमगतिः नौमि तां विश्वधात्रीम् ॥ ७ ॥

माता त्वं बालिशोऽहं जडमतिरधमः स्तोत्रवश्या दयार्द्रा
 सम्यक् स्तोतुं यते त्वां स्तुतिसरळधियं देहि मे प्रार्थयित्रे।
 बालानां धीप्रदानादिषु च तव भरश्चेत्यभिज्ञैः श्रुता त्वं
 दत्त्वा मे ज्ञानवृद्धिं स्तुतिकृतिविषये पाहि मां त्वां श्रितोऽस्मि ॥ ८ ॥

नित्यं येते पदाम्भोरुहयुगनमनात् प्राप्नुवन्त्यष्टसिद्धिं
 प्रोक्तस्तैस्त्वत्प्रभावस्त्विति च बुधजनैः त्वत्कृपां किं वदेयम्।
 त्वत्पादध्यायिने त्वं सकृदपि मनसा सर्वसम्पत्समृद्धिम्
 तस्मै दत्त्वाप्यतृप्ता मनसि सकरुणं खिद्यसे लक्ष्मि ! मातः ! ॥ ९ ॥

दुर्वारध्वान्तमूढे मयि यदि करुणा स्यात् तदा विश्वमातः !
 कीर्तिस्ते भाति मान्या भुवि शशिसदृशी नेतरस्मिंस्तथाऽतः।
 शोभा रात्रौ यथेन्दोः सकलहिततमा भाति तद्वत् दिने न
 त्राहि त्वं मामतस्स्यात् यदि तव हृदि च ख्यातिलाभेषु चिन्ता ॥ १० ॥

मातः ! मां त्वं न रक्षेः चरणशरणगं नास्ति मे मेऽद्य हानिः
 त्वद्वाक्यं चाप्यसत्यं कलयसि वचनं सत्यसन्धस्य भर्तुः।
 मा भूत् तस्यापि चोक्तिः सततमपि मृषा त्वं ततो मे प्रसीद
 एतां ते स्तोत्ररत्नस्रजमपि विबुधश्लाघनीयां विधेहि ॥ ११ ॥

किं नाद्राक्षीः कदाचित् पशुमृगविहगान् स्वस्ववत्सार्भकेषु
 प्रीत्या वात्सल्ययुक्तानपि च भुवि जडान् नाऽशृणोस्त्वं च लक्ष्मि !।

त्वत्पादस्थे स्वबाले मयि च तव कृपा नास्ति चेत् आश्रितेषु
क्षुद्रे व्रात्ये कृतघ्ने मयि जगति जनिष्यत्यहो ! कुत्र वाऽम्ब ! ॥ १२ ॥

स्मारं स्मारं सदा त्वां अपि तव करुणां चेतसा दैन्यवाचा
क्रन्दन्तं पाह्यनाथं त्वयि शरणमितो मा कृथा मय्यवज्ञाम्।
मान्या नान्या गतिस्स्यात् अपि च मम कदा लक्ष्मि ! किं वा नु कुर्याम्
दृष्ट्वा स्मृत्वा च किञ्चित् त्वमनितरगतिं पश्य माऽपाङ्गदृष्ट्या ॥ १३ ॥

अम्बाम्बेति स्ववत्सस्वन इति सुरभिः वत्सलाऽतीववेगात्
वत्सं चागत्य लीढ्याऽवति हि निजपयः पाययन्ती यथाऽऽस्ते।
श्रुत्वा तद्वन्ममार्तध्वनिमपि जननि ! त्वत्कृपाक्षीरपात्रं
मातस्त्वं पाययन्ती ह्यनितरशरणं पाहि मां प्रार्थयेति ॥ १४ ॥

माता वात्सल्यपूर्णाऽखिलजननि ! यथा स्वाभिमानात् शिशोश्च
प्रीत्या वार्तां शृणोतीत्यपि जगति तथा प्रार्थनां मे शृणु त्वम्।
मत्प्रारब्धाघजाधिं ह्यनुभवितु महो ! तन्न शक्यं मयाऽतः
किञ्चिद्वात्सल्यतो मय्यपि तव तनये लक्ष्मि ! मां रक्ष मातः ॥ १५ ॥

दृष्ट्वा मत्कर्मजाघं त्वं इह कथमसौ तारणीयः कृपायाः
पात्रं स्याच्चेति मत्वा मयि तव करुणां अम्ब ! मे नातनोषि।
कर्तृत्वं कस्य वा का सकलनियमने चाधिकर्त्रीति सम्यक्
दृष्ट्वाऽऽलोच्य प्रसादं त्वदनितरगतौ कर्तुमर्हस्यनाथे ॥ १६ ॥

मित्रं दृष्ट्वा तमांसि स्वबिलमविकलं यान्त्यदृश्यानि हित्वा
तद्वन्मत्कर्मजाऽघान्यविरतमपि सुध्यायिनं मातरं त्वाम्।
मां चादृश्यानि यायुः मयि तवकरुणादिक्षणात् पूर्व मेव
तत् न ज्ञातं त्वया किं त्विति मयि करुणां प्रार्थये निक्षिपाम्ब ॥ १७ ॥

हे मातः ! लक्ष्म्यनाथे मयि तव करुणा चेषदप्यद्य नो चेत्
कान्तस्ते मत्पिता हो ! सकृदपि मनसा न स्मरेदप्यतस्त्वाम्।
काङ्क्षा स्याच्चेत् दयायां जननि ! सपदि ते त्वत्प्रियस्यात्मजेऽपि
वत्से वात्सल्यपात्रे मयि च कुरु कृपां देवि ! वां आश्रितोऽस्मि ॥ १८ ॥

माभीः वत्सेति कर्णामृतवचनसुधां पातुमिच्छामि तेऽम्ब !

चिन्ताशोकाग्निदग्धं मम हृदयतलं सिञ्च पीयूषवृष्ट्या।
हस्तेनैवाभयं देह्यपि तव चरणौ लक्ष्मि ! मूर्ध्न्यर्पयाम्ब !

क्षिप्रं याञ्छामिमां त्वत्सहजकरुणया साधु मातः ! कुरुष्व ॥ १९ ॥

मातः ! त्वत्पादपद्मं शरणमुपगतस्योत्तमाङ्गस्थितां तां

दृष्ट्वा दुर्वर्णपङ्क्तिं विधिकरलिखितां मार्जयित्वा दयार्द्रा।
वात्सल्यात् त्वं सुवर्णं परिणमयसि तां त्वत्कृपां किं वदेयम्
दृष्ट्वा तत्कर्मजाघान्यपि सभयमहो ! तं पलायन्ति हित्वा ॥ २० ॥

मातः ! त्वत्पादपद्मं रुचिरमपि कदा लक्ष्मि ! सेवेयमार्तं

भूमे ! कारुण्यदृष्ट्या प्रणतं अशरणं द्रक्ष्यसि ब्रूहि नीळे !।
प्रारब्धाघापहार्यं भवदुरुकरुणापाणिना त्रास्यसे मां
युष्मत्कारुण्यपात्रं ह्यनवरतमपि स्यामहं निर्विशङ्कम् ॥ २१ ॥

हे वत्साऽपास्य शोकं त्वमखिलमपि च हे लक्ष्मि ! हे भार्गवि ! श्रीः

हे भूमे ! हेऽम्ब ! नीळे ! त्विति मनसि सदा मातरं सानुकम्पाम्।
भक्तया ध्यायस्व नित्यं व्यसनदनिखिलासह्यकर्मप्रवाहात्
सत्यं त्वं मोक्ष्यसे नः सततमपि दयां प्राप्नुयाः श्रीपतेश्च ॥ २२ ॥

हे लक्ष्मीभूमिनीळाः ! मधुरिपुदयिताः ! मातरः ! सानुकम्पाः !

श्रीमन्नारायणस्याखिलभुवनपतेः अस्य पार्श्वद्वयेऽपि।
यूयं न स्यात यद्वाश्रितमपि च पिता पापिनां अग्रगण्यं
किं कुर्यां प्राप्नुयां कां गतिमपि शरणं स्यान्न युष्मान् विना यः ॥ २३ ॥

माता त्वं मे पिता त्वं स्थिरसुखदगुरुः त्वं सखेवात्मबन्धुः

पुत्रस्तेऽहं च शिष्यः त्वदनितरगतिः रक्षणीयस्त्वयाऽतः।
कान्तस्ते त्वत्कटाक्षामृतलवलहरीमप्यहो ! वाञ्छतीशः
देवि ! त्वां प्रार्थये त्वच्चरणशरणगे किञ्चिदम्ब ! प्रसीद ॥ २४ ॥

त्वय्यम्ब ! प्रार्थनीयं किमपि यदि मयाऽऽलोच्य संसूचयाऽम्ब !

त्वत्पादाब्जे प्रपत्तिं प्रसदनजननीं त्वां विनाऽन्यं न जाने !।

श्रुत्वाङ्ग स्तोत्रपङ्क्तिं श्रुतिशतमधुरां आसं आनन्दपूर्णः

माभीः रक्षाम्यहं त्वां किमपि च न मयि प्रार्थनीयं त्वयान्यत् ॥ २५ ॥

पद्मे ! दोषानभिज्ञे ! कृपणं अशरणं पुत्रवात्सल्यतोऽस्मिन्

दारिद्र्यध्वंसिनि ! त्वच्चरणं उपगतं पापिनं निस्सहायम् ।

अंहो दूरं महान्तं सुचरितमहितं सद्गुरुदीरितज्ञं

सर्वोपादेयमार्गाचरणगुणनिधिं कुर्विमं पाहि मातः ॥ २६ ॥

त्वत्कारुण्यैकरक्ष्यः त्वयि निहितभरः त्वत्प्रियाऽनन्यवीक्ष्यः

त्वत्पादाम्भोजयुग्मे स्थिरनिहितमतिः पूर्णविश्वासशाली ।

अत्यन्ताकिञ्चनोऽहं निरवधिकरुणे ! लक्ष्मि ! मातः ! शरण्ये !

सर्वैश्वर्याकरे ! त्वां शरणमुपगतो निर्भयो निर्भरोऽस्मि ॥ २७ ॥

मातः ! त्वत्पादपद्मं शरणं उपगतं त्वद्वयाचातकं मां

त्वत्कारुण्यैकपात्रं त्वदनितरशरणं त्वत्कृपापाङ्गदृष्ट्या ।

त्वत्कान्तेनैव सार्धं प्रियतमवचसा मत्कृते लक्ष्मि ! दृष्ट्वा

मा भीर्वत्स ! प्रवर्षाम्ययि ! मम करुणां इत्युदीर्य प्रसीद ॥ २८ ॥

विज्ञानसम्पत्सुखदे ! प्रसीद

विचित्रवाकभूतिकृत् अब्धिकन्ये ! ।

हे श्रीः ! सदा मे शरणागतस्य

देह्याश्रयं त्वत्पदपद्मसद्मानि ॥ २९ ॥

स्तोत्रेणानेन मे श्रीः त्वदनितरधिया मत्कृतेनाम्ब ! न स्यात्

बाले प्रीतिर्विचित्रा प्रियजनकवचो नैव जाने त्वदिष्टम् ।

पादाब्जे ते प्रपद्ये सपदि यदि दयाऽतोऽपि न स्यात्तदाहं

प्राणत्यागो वरस्त्वत्पदकमलकृते सत्यमेतत् प्रसीद ॥ ३० ॥

वन्दे विश्वप्रियां त्वां प्रपदनसुलभां मातरं विष्णुकान्ते !

ध्यायामि त्वद्गुणौघान् सुरमुनिविनुतान् कीर्तयाम्यन्वहं तान् ।

मात्याक्षीर्मां तवार्तं चरणशरणगं सौम्यकारुण्यमूर्ते

याचे मत्प्रार्थनां हे भगवति ! भवतीं साधु मातः ! कुरुष्व ॥ ३१ ॥

सम्प्रार्थयेऽद्य विधिवेदफणीन्द्रमुख्यैः

स्तोतुं न शक्यमपि ते महिमान मीषत्।
वाग्देवते ! जडधिये त्वदभिष्टवार्हां
वाचं प्रदेहि यदि मे मयि ते दया स्यात् ॥ ३२ ॥

त्वत्स्तोत्रझङ्कारसुशब्दजालैः

त्वत्पादपद्मस्थमधूनि पातुम्।
लोलायमानं चरणारविन्दे
हे लक्ष्मि ! पश्याम्ब ! हि दासभृङ्गम् ॥ ३३ ॥

त्वामेव संस्तुत्य तवाङ्घ्रिपद्मे

पद्मे ! स्पृहाळोः श्रितकामधेनो !।
हे लक्ष्मि ! नित्यं श्रुतिमौळिवेद्ये
मान्यैकलभ्यां दिश मेऽम्ब ! भक्तिम् ॥ ३४ ॥

नित्यं रमे ! ते चरणारविन्दे

विन्देऽनघां भक्तिं उदारभावे।
विष्णुप्रिये ! सर्वसहिष्णुशीले !
मत्पापं अत्यल्पं अपास्य पाहि ॥ ३५ ॥

पवनात्मजसेविताङ्घ्रिपद्मां

अपराधिक्षणदाचराङ्गनाम्यः।
दययाऽभयदां प्रणौमि लक्ष्मीं
दयितां दाशरथेः दयैकमूर्तिम् ॥ ३६ ॥

दिनकरकुलदीपां जानकीं रामकान्तां

दशरथनृपसन्तोषप्रदां सौम्यलक्ष्मीम्।
ऋणजलधिगतानां पोतपात्रीं नमामि
प्रणतदुरितहन्त्रीं रौद्रदारिद्र्यहन्त्रीम् ॥ ३७ ॥

प्रदिशतु मम सीता सा दया रामभक्तिं

वितरतु निजभक्तिं त्वत्पदाम्भोजयुग्मे।

प्रदिशतु जयलक्ष्मीः श्रीमदाचार्यभक्तिं
प्रदिशतु सततं मे सर्वसम्पत्समृद्धिम् ॥ ३८ ॥

कुशलवसुतमातः ! लक्ष्मि ! दासस्य मातः !
सकलभुवनमातः ! वाञ्छितार्थप्रदात्रि !।
कुवलयदलनेत्रि ! क्रूरदारिद्र्यहन्त्रि !
प्रगुणजनकपुत्रि ! त्राहि मां श्रीप्रदात्रि ! ॥ ३९ ॥

वाणीशगौरीशशचीशमुख्यैः
समर्चिते ! दिव्यसुगन्धपुष्पैः।
हे लक्ष्मि ! नित्यं सरसीरुहाक्षि !
त्वत्पादपद्मे मम देहि भक्तिम् ॥ ४० ॥

त्वत्पाददासाश्रितदासदास
दासाश्रितानां पदपद्मरेणोः।
गोपालबालस्य च ते पदाब्जे
हे लक्ष्मि ! पूर्णं दिशमेऽतिरक्तिम् ॥ ४१ ॥

वैकुण्ठदिव्यवसुधादिसमस्तपुण्य-
क्षेत्रेषु भोगिशयने श्रुतिमौलिवेद्याम्।
नारायणेन सहितां स्मितसुन्दरास्यां
लक्ष्मीं अनन्यशरणः शरणं प्रपद्ये ॥ ४२ ॥

श्रीरङ्गनाथदयितां विधिशङ्करेन्द्रैः
नित्यं स्तुतां मुनिवरैः विनुताङ्घ्रिपद्माम्।
आदित्यबिम्बनिलयां सनकादिसेव्यां
लक्ष्मीं अनन्यशरणः शरणं प्रपद्ये ॥ ४३ ॥

श्रीवेङ्कटेशदयितां श्रियं अम्बुजाक्षीं
वात्सल्यपूर्णहृदयां शरणागतेषु।
योगीन्द्रलक्ष्मणशिरोधृतपादपद्मां
पद्मावतीं अशरणः शरणं प्रपद्ये ॥ ४४ ॥

श्रीशार्ङ्गपाणिविपुलोरसि नित्यवासां
स्वाधीनकान्तहृदयां प्रणतार्तिहन्त्रीम्।
दारिद्र्यविद्रुतमनोव्यसनार्तिहन्त्रीं
मां कोमलां अशरणः शरणं प्रपद्ये ॥ ४५ ॥

नारायणस्य दयितां यदुशैललक्ष्मीं
संसेवितां च विनुतां यतिराजमुख्यैः।
भक्तानुरूपफलदां अभयप्रदात्रीं
लक्ष्मीं अनन्यशरणः शरणं प्रपद्ये ॥ ४६ ॥

हस्त्यद्रिनाथदयितां महतीं च देवीं
श्रुत्यन्तलक्ष्मणगुरुत्तमनित्यनुत्याम्।
वेदान्तसूरिसुवचोऽनुगुणार्थदात्रीं
लक्ष्मीं अनन्यशरणः शरणं प्रपद्ये ॥ ४७ ॥

श्रीसोसलेपुररमानिधिवेणुगोप-
देवालयस्थभगवद्दयितां प्रसन्नाम्।
वेदान्तलक्ष्मणगुरुत्तमसेवितां तां
पद्मावतीं अशरणः शरणं प्रपद्ये ॥ ४८ ॥

श्रीरङ्गदिव्यनगरे श्रितनित्यवासां
श्रीरङ्गनाथदयितां मम मातरं ताम्।
श्रीश्रीनिवासगुरुपङ्क्तिनताङ्घ्रिपद्मां
लक्ष्मीं अनन्यशरणः शरणं प्रपद्ये ॥ ४९ ॥

रत्नोपलादिखचिते मणिमण्डपे श्री-
सिंहासने च सुमनोभिरलङ्कृते ताम्।
श्रीरङ्गनाथसहितां श्रितकल्पवल्लरीं
लक्ष्मीं अनन्यशरणः शरणं प्रपद्ये ॥ ५० ॥

श्रीरामचन्द्रदयितां सदयां अयोध्या-
पुर्यां च राघवसतीं जनकात्मजां ताम्।

वातात्मजाभिविनुतां प्रणतार्तिहन्त्रीं
लक्ष्मीं अनन्यशरणः शरणं प्रपद्ये ॥ ५१ ॥

पूर्णेन्दुबिम्बवदनां कमलायताक्षीं
श्रीजानकीं रघुपतेः प्रियवल्लभां ताम्।
भक्त्या विभीषणकरार्चितपादपद्मां
लक्ष्मीं अनन्यशरणः शरणं प्रपद्ये ॥ ५२ ॥

गोपालभक्तियुतसूक्तिनुतां प्रसन्नां
श्रीरुक्मिणीं सकरुणां श्रितसत्यभामाम्।
संसेविताश्रितनुताङ्घ्रिसरोजदेवीं
पद्मालयां अशरणः शरणं प्रपद्ये ॥ ५३ ॥

श्रीरङ्गनाथदयितां श्रितकल्पवल्लीम्
श्री श्रीनिवास रमणीं करुणामयीं ताम्।
हस्त्यद्रिनाथदयितां श्रितकामधेनुं
नारायणप्रियतमां शरणं प्रपद्ये ॥ ५४ ॥

मातः ! कृपाजलनिधे ! शरणागते त्वं
लक्ष्म्याश्रिते मयि सदा श्रितकामदोग्ध्री।
किञ्चित् कटाक्षलहरीं अवतारयेति
त्वां प्रार्थयेऽहमधुना दयया प्रसीद ॥ ५५ ॥

मातः ! सुधाब्धितनये ! कमले ! दयाब्धे !
त्वत्पादपद्मयुगळे शरणागतेऽस्मिन्।
देवि ! प्रसीद दयया शरणैकनिष्ठं
कारुण्यदृष्टिसुधया ह्यभिषिञ्च मे ! माम् ॥ ५६ ॥

प्रपद्ये रङ्गनेत्रीं तां रङ्गेशोरोविहारिणीम्।
शरणं सानुकम्पां मां शरणागतरक्षिणीम् ॥ ५७ ॥

श्रीरङ्गेशरमे ! वृषाद्रिपरमे ! नागाचलाधीशमे !
यद्बद्रीशरमे ! वनाचलरमे ! श्वेताचलाधीशमे !।

हे श्रीः ! शार्ङ्गधरेशकोमलरमे ! क्षीराब्धिनाथादिमे !
सर्वा एव रमाः ! कुरुध्वमिह मां स्वस्वैकसेवाकृते ॥ ५८ ॥

ऐश्वर्यं ह्यदिशो यथा मघवते मातः ! समस्तार्थदे
मान्यस्स्यात् विबुधैः अयं त्विति सदामोदप्रदो हे रमे !।
सन्मान्योऽस्त्विह सर्वदैकशरणः सद्योगिराडीक्षितः
इत्यालोक्य हि मे ! प्रदेहि परमैकान्तिश्रियं मे प्रियाम् ॥ ५९ ॥

लोकैकेशप्रियां तां निजगुणमहितां श्रीनिवासातिहृद्यां
कारुण्यैकस्वभावां श्रितजनसुलभां तत्तदिष्टार्थदात्रीम्।
दीनानाथैकरक्षाकरणमतिमतीं प्रार्थनाकल्पवल्लीं
श्रेयोदात्रीं विधात्रीं त्रिकरणशुचितो मातरं स्तौमि भक्त्या ॥ ६० ॥

हे श्रीनिवासप्रियवल्लभे ! श्रीः !
गोपालबालं शरणागतं त्वाम्।
मां मात्यजेः पश्य मयि प्रसन्ना
त्वदिष्टमेवास्ति ममापि हृद्यम् ॥ ६१ ॥

चापभ्रूलसिते ! चतुर्भुजयुते ! सौभाग्यदे ! पद्मजे !
चारुक्त्या प्रविनोदितात्मरमणे ! चार्वानने ! माधवि !।
चार्वङ्गे ! कमले ! दयार्द्रहृदये ! चारुदरे ! त्वामहं
त्वत्कारुण्यसुधेप्सया सुविशदं नौमि प्रसीदाम्ब ! मे ॥ ६२ ॥

मातः ! त्वां ज्ञानिनुत्यां मतिलवरहितः स्तोतुमैच्छं विमूढः
ध्यातुं च त्वद्गुणौघान् त्वदितरविषयाक्रान्तचित्तोऽभवं प्राक्।
द्रष्टुं वक्त्राम्बुजं तेऽन्यविषयनयनोऽभक्त आसं प्रणन्तुं
अद्य त्वत्पादपद्मं त्विह मदभिमतं कारितं साधु मातः ! ॥ ६३ ॥

मातः ! श्रीः श्रीनिवासप्रणयिनि ! पितरं दर्शयस्याश्रितानां
श्रुत्वा चार्तध्वनिं त्वं शमयसि मयि तत्कोपं आर्ते हरेश्च।
वात्सल्यं मय्यनाथे जनयसि दयया लक्ष्मि ! देव्यम्ब ! चाहं
त्वत्कारुण्यं वदेयं किमिति हि पतिते त्वां सदा चिन्तयामि ॥ ६४ ॥

माता त्वं मे पिता त्वं त्वशरणशरणे ! पुत्रवात्सल्य पूर्णे !
 पुत्रानिष्ठासहिष्णो ! त्वदनितरगतिं श्रीनिवासानुकम्पे !
 वत्सं ते देवि ! मातः ! त्वदनितरधियं त्वत्कृपाचातकं मे
 दारिद्र्यध्वंसिनि ! त्वच्चरणशरणं पाहि गोपालबालम् ॥ ६५ ॥

कल्याणोल्लाससीमा कृतिषु निवसतात् आदिलक्ष्मीः प्रसन्ना
 धन्यानां धान्यलक्ष्मीः अनुकल मनुकूलाऽऽहितोदारशीला ।
 कार्याणां सात्विकानां सकलशुभकरी धैर्यलक्ष्मीः समास्ताम्
 धर्मोद्धृती धरित्र्यां बहुधनमहिता हस्तिलक्ष्मीः समिन्ध्याम् ॥ ६६ ॥

दद्यात् सन्तानलक्ष्मीः सकलकुलहितां सत्सुसन्तानलक्ष्मीं
 धात्रीलक्ष्मीः विजेत्री वितरतु विजयं सर्वदा सर्वदात्री ।
 विद्यालक्ष्मीः प्रसन्ना विलसतु मतिमत्यत्युदारस्वभावा
 लक्ष्मीः शश्वत् धनाढ्या दिशतु बहुधनं सर्वलोकप्रधानम् ॥ ६७ ॥

दद्यात् कीर्तिं प्रसन्ना परमसुकृतिनां भूतयेऽभूतपूर्वा
 देवी पद्मावतीयं श्रितजनमहितार्थप्रदात्रीति सत्यम् ।
 अत्रत्यासक्तिभूम्ना विलसति विजया सर्वदास्ते प्रबुद्धाः
 यूयं भूयास्त संरक्षणविधिनिरताः त्रायतेमां शमास्ताम् ॥ ६८ ॥

लक्ष्मीवीक्षाप्रतीक्षानुगुणसफलिता पद्मिनी सुप्रतिष्ठा
 श्रीमद्वेदान्तरामानुजगुरुकृपया श्रीनिवासालये हि ।
 मा अष्टापीष्टदात्र्योऽप्यनुसृतकृतयः स्वानुरूपानुरूपाः
 अष्टार्थेष्विष्टदात्री विलसति महिता श्रीनिवासोत्सवश्रीः ॥ ६९ ॥

देवश्रीः शुभदर्शिनी हितकरी सर्वेष्टदा माधवी
 वेदश्रीः श्रुतिमार्गिणी सुविमला सर्वोत्तरा शाश्वती ।
 ब्रह्मश्रीः द्रुहिणप्रसूः सुचरिता सर्वाकृतिभार्गवी
 पुण्यश्रीः हृदयङ्गमा शुभकरी विश्वम्भरा पातु नः ॥ ७० ॥

सप्तत्यां सारवत्यां विनिहितमतयः सन्तु संसारसाराः
 सुप्ता नु स्युः सुगुप्ताः स्वहितपरहितासक्तिभूम्ना लसन्ति ।

लक्ष्मीरेषा स्वभूमना विविधसुफलदा भक्तसर्वेष्टदात्री
तां एतां कीर्तयन्तः सुकृतिन इह संशोभमाना जयन्ति ॥ ७१ ॥

सर्वाद्या कलिनाशिनी प्रविमला भोगप्रिया सर्वदा
विश्वश्रीः परभक्तिदा कलरवा प्रोत्तारणी शान्तिदा।
सत्कीर्तिः समदर्शिनी दृढमतिः रत्नावळी रुक्मिणी
पद्माक्षी विभवप्रदा सुरसिका नारायणी पातु नः ॥ ७२ ॥

सर्वज्ञा गरुडासना भगवती यज्ञाशिनी पाविनी
गायत्री गुणभूषणा सुगहना मेधाविनी भार्गवी।
दिव्याङ्गा सुफलप्रदा सुमधुरा पद्मासिनी हर्षिणी
राजश्रीः शुभदेवता सुवदना चारुस्मिता पातु नः ॥ ७३ ॥

योगक्षेमवहा त्रिलोकजननी ब्रह्मस्तुता सुस्थिरा
कूटस्था कुलनन्दिनी द्युतिमती धीरा मनीषाकृतिः।
सर्वज्ञा कृतलक्षणा प्रथमजा माता वरिष्ठाऽनघा
भद्राङ्गी सुगुणोत्तरा विजयदा शोभानना पातु नः ॥ ७४ ॥

भक्तानां कल्पवल्लीं श्रितजनसुरभिं भक्तचिन्तामणिं तां
भक्तत्राणोत्कटेच्छां नवनिधिजलधिं भक्तहृद्धानगम्याम्।
देवि ! त्वां प्रार्थयेऽद्य प्रपदनसुलभां त्वत्कृपापाङ्गदृष्ट्या
भक्तार्तिध्वंसिनि ! त्वच्चरणशरणगं पश्य मां किञ्चिदम्ब ॥ ७५ ॥

सौम्या वेदमयी क्षमा गुणमयी दारिद्र्यविध्वंसिनी
सुप्रीता वरदा रमा सुनयना विष्णुप्रिया पद्मिनी।
धर्मोद्धारकृतादरा सुहृदया दीनाश्रया मेदिनी
गम्भीरा कमलेक्षणा श्रुतिमयी धर्मोदयापातु नः ॥ ७६ ॥

पूर्णानन्दमयी यशस्सुखकरी तापत्रयोन्मूलिनी
पद्मायोगकरी मुकुन्ददयिता विश्वप्रिया क्षेमदा।
सर्वारिष्टनिवारिणी सुफलदा सर्वेश्वरी सर्वदा
श्रीरित्यन्वहं आदरात् पठति योऽपायात् स संरक्ष्यते ॥ ७७ ॥

देवीं विश्वप्रियां तां श्रुतिहितमहितां स्वर्णवर्णां शुभाङ्गीं
 वन्दे पद्मासिनीं स्वानतजनसततानुग्रहात्तैकतानाम्।
 यद्वक्षोवासतो या समधिकरसिका तं प्रियाळुं दयाळुं
 तेने भक्तावने मां त्रिभुवनजननीं सर्वदा सर्वदात्रीम् ॥ ७८ ॥

संसाराम्बुधितारिणीं जयकरीं संसिद्धिदां मुक्तिदां
 शास्त्रोक्ताचरणप्रियां शुभकरीं सौभाग्यदां सन्नुताम्।
 लक्ष्मीं इन्दुमुखीं श्रयेऽतिसुखदां कारुण्यपूर्णाकृतिं
 पूर्णां अद्भुतसद्गुणैः शुभकरीं पद्मावतीं संश्रये ॥ ७९ ॥

वंशं वाह्यं जगत्यां जडमपि मधुरं वादयन्तश्च दृष्टाः
 इत्येवं वासुदेवो मुखरयति यदि स्यात् तदत्यद्भुतं किम्।
 मूकीभूतान् अयत्नात् कवयति भवतीत्येतदत्यद्भुतं हि
 मादृक्षा एव दृष्टान्तत इह बहुशः कीदृशी ते दयाऽस्मिन् ॥ ८० ॥

श्रीशैलाधीशकान्ते ! भगवति ! भवतीदिव्यनामानुषङ्गात्
 मादृक्षाणां असारं कवनं अतिरसं विद्वदास्वादनीयम्।
 कर्पूरादौः सुगन्धैः सहजपरिमळैः गन्ध शून्येपि चूर्णे
 सौगन्ध्यं सर्वसेव्यं प्रभवति हि यथा देवि ! सन्मानितः स्याम् ॥ ८१ ॥

देयं मह्यं दयाळो ! स्वयं अभयं इहाऽगर्हकृत्याय पद्मे !
 नाहं कुप्यामि कस्मैचिदपि जगति मे नैव पापी न तापी।
 पीत्वा पीयूषं अब्जासिनि ! जननि ! भवत्पादपद्मद्वयस्य
 श्रीमन्नारायणाङ्घ्र्यम्बुजयुगममुं पालय त्वां प्रपद्ये ॥ ८२ ॥

लोकाम्बैका जगति भजतां शं तनोतीह यावत्
 सम्भूयान्यैः दिविजशतकैः तत् विधातुं न शक्यम्।
 राकाचन्द्रोद्विदलिततमः किं नु शक्यं ह्यसंख्यैः
 नक्षत्रैर्वा भवति सुकरं तत् तमोनाशनं मे ! ॥ ८३ ॥

प्राज्यं साम्राज्यमेव प्रदिशति भवती पूजिताप्येकवारं
 त्वत्तोऽन्यैः देवि देवैः असकृतभिनुतैः अप्यशक्यं प्रदातुम्।

दृष्टः श्रीरामसेतुः वितरति सकृदेवेष्टसिद्धिं प्रजाभ्यः

दृष्टैः नैवार्थलाभः सततमपि नदीसेतुभिश्चाप्यसङ्ख्यैः ॥ ८४ ॥

मातः ! सत्स्वपि मन्तुषु श्रितजने कारुण्यतो रक्षसि

स्वीयेषु ईषदघाय रोषकलुषाः त्वत्तोऽपरे स्यू रमे।

छेत्तुस्तापहरो ददाति दयया वृक्षोऽपि छायां निजां

स्पर्शादेव सरीसृपाः अतिरुषा घ्नन्त्येव संरक्षिणम् ॥ ८५ ॥

आयासो हि महान् फलं त्वतिलघु स्यादन्यदेवार्थिनां

सोऽत्यल्पोऽपि भवेत् फलं त्वतिमहत् त्वां देवि ! संसेविनाम्।

क्षोदीयः फलमेति याति लवणव्यापार्यहोऽतिश्रमात्

यत्नोऽल्पोऽपि अमितं फलं हिततमं कर्पूरवाणिज्यवान् ॥ ८६ ॥

गङ्गाधर्तुर्धनुस्तत् त्वरितं अनितराऽभञ्जनीयं बभञ्ज

कान्तस्ते देवि ! काले रघुकुलसुयशः पातुं अब्धिं बबन्ध।

संशिश्ये यत्र देवः तमथ जलनिधिं यो यदर्थं ममन्थ

तत्तादृक्देवदेवि ! स्वयमिह भवती रक्षतात् त्वत्प्रजां माम् ॥ ८७ ॥

देयेयं राघवायेत्यनवगतभयो योऽग्रजायाऽऽग्रहेणै-

वोक्ता तत्पीडितोऽभूत् अनुपदं अभयं दत्तं अस्येति मातः !।

प्राज्यं राज्यं च लेभे भवति भगवताऽरंभवद्वल्लभेन

दुःखं यत् स्यात् त्वदर्थं लघुतरमपि तत् भूयसे श्रेयसे नः ॥ ८८ ॥

हे श्रीः ! पद्माधिवासिन्युरुतरकरुणे ! देवि ! विश्वप्रिये नः

बद्धाञ्जल्येकतुष्टा नतनुतजनताभीष्टदाऽथो मुकुन्दम्।

नित्यानन्दैकपूर्णं पदमपि ददतीं त्वां विना फल्गुनीह

माम्भूत् सैषोत्तरा वाक् अनितररसिका जात्वपीत्येव याचे ॥ ८९ ॥

लोके केचित् सुरेशं जलनिधितनये ! यागिनस्तोषयन्ति

अन्ये भीवारणार्थं नरहरिवपुषं योगिनोऽर्चन्ति देवम्।

अन्ये दुग्धाब्धिकन्ये ! स्मरहरभजनं तन्वते सर्वदापि

पद्मे ! त्वामेव नानाविधभजनमुखैः संस्तुमः सर्वदां मे ! ॥ ९० ॥

धन्ये मन्येब्धिकन्ये ! श्रुतिरपि भवतीं प्राभवत् न प्रणोतुं
मान्यां सामान्य एषः तव गुणविभवं शक्नुयात् किं तथापि।
फल्गुन्युत्तर्क्षजातोऽस्त्यमिति कृपया फल्गुनीतां अपोह्य
सारां वर्णोत्तरां तां अमरवरगिरं मेऽददाः तत् प्रणौमि ॥ ११ ॥

देवः स्वस्वावतरे प्रकृतिनियमं आदर्शयन्नप्यमोघं
क्वाचित्कोल्लङ्घनं चाचरदपि भगवान् इङ्गितज्ञो हि मातः !।
पद्मे ! त्वं क्वापि नैवं जलधिविमथने यद्वदेवाऽथ तद्वत्
भूत्पत्तावप्यभूस्त्वं प्रकृतिनियततां प्राव चित्रं चरित्रम् ॥ १२ ॥

अग्नौ शैत्यानुमानं जगति न विदितं बाधितं चेति नीतिः
प्रख्यातैषाम्ब ! लोके सकलजनमनोवेदिता तार्किकी च।
श्रीशैलाधीशलौले ! भगवति ! कमले ! मातरिश्वात्मजस्य
मातः ! वालानलं त्वं सुललितं अकरोः शीतलं भूतलेऽत्र ॥ १३ ॥

सुधापयोधिसम्भवे ! मुधा वदान्यतान्यतः
न दानवारिदार्वपि प्रयाति ते वदान्यताम्।
रमे त्वमेव मे हिता ह्यमेयसम्पदाश्रया
रमासमारमा सदा दयामयोदयाऽसमा ॥ १४ ॥

वन्दे कुण्डलशोभिकर्णयुगळीं सौम्यप्रवाळाधरां
पद्मां रत्नविभूषणोज्वलमहावक्षस्स्थलालङ्कृताम्।
तां बाहूल्लसितां गदां शुभकरीं जाम्बूनदोद्भासिनीम्
हस्तात्युज्वलदङ्गुळीयकरुचिं पद्मावतीं मातरम् ॥ १५ ॥

सर्वज्ञा समदर्शिनी भगवती प्रोत्तारिणी हर्षिणी
विश्वश्रीः कलिनाशिनी सुरसिका मेधाविनी रुक्मिणी।
पद्माक्षी विभवप्रदा सुमधुरा शोभानना पाविनी
योगक्षेमवहा रमा सुचरिता पद्मावती पातु नः ॥ १६ ॥

सुप्रीता वरदा दयैकहृदया धर्मोदयामोदिनी
पूर्णानन्दकरी मुकुन्ददयिता दीनाश्रया सौख्यदा।

सत्वैकप्रियकारिणी सुफलदा सर्वेश्वरी वत्सला
सर्वारिष्टनिवारिणी हितकरी लक्ष्मीः सदा पातु नः ॥ ९७ ॥

श्रीरङ्गाधीशलक्ष्मीं वृषगिरिशिखरश्रीशपद्मावतीं तां
विष्णोर्वक्षस्थलस्थां श्रितजनहृदयानन्दसंवर्धयित्रीम् ।
हस्त्यद्रीशानलक्ष्मीं श्रितजनदयनीयस्वभावां उदाराम्
लक्ष्मीं यद्वद्विनेतुः विनतशुभकरीं प्राणुमः पान्तु सर्वाः ॥ ९८ ॥

महालक्ष्मीं याचे सकलभुवनैकान्तजननीं
दधानां हस्तान्तर्नवनिधिनिभाः का अपि कलाः ।
प्रयुक्ता आत्मार्थाः प्रहसितमुखाः दानसुमुखाः
गुरौ पूर्णां भक्तिं मुहुरभयदां देहि सुलभाम् ॥ ९९ ॥

श्रीमद्वेदान्तरामानुजगुरुकरुणापालितो बालतोऽतः
श्रीमच्छ्रीवासयोगिप्रवरपदकृपैकात्तधीसम्पदाढ्यः ।
श्रीमच्छ्रीरङ्गयोगीक्षणमहिमा दर्शितान्त्याश्रमश्रीः
गोपालः श्रुतिमौळिः क्षमणगुरुदाराश्रयोऽस्तौत् रमाम् ॥ १०० ॥

शतकं उदधिजायाः प्राज्ञगोपालगीतं
जयतु सकलसङ्घे सत्फलावाप्तयेऽत्र ।
गुरुवरपदपद्मास्वादलोलावगीतं
पठत सुजनहृदं सत्फलावाप्तये स्यात् ॥ १०१ ॥

एषः श्रीवासदेवालय इह सुचिरं वर्धतां सर्वरीत्या
इत्याशास्तिं गुरुणां सकलहितकरी स्मारये मोदमानः ।
एवं सर्वत्र देवोत्सवकृतिरनघा प्रैधतां सर्वरीत्या
सौहार्दं भक्तवृन्दे विलसतु नितरां सर्वलोकस्सुखी स्यात् ॥ १०२ ॥

कावेरीतीरलोलः सरसिजतनयावल्लभः श्रीनिवासः
तद्वासः सोसलेपुरि अतिशयमहिमा कृष्णराजाग्रहारे ।
गोपालो वेणुलोलः स उभयदयितः साधयत्यात्मवाञ्छाम्
इत्युद्धुष्यत्यमोघो निखिलसुमनसां दुन्दुभिर्वत्सरोऽयम् ॥ १०३ ॥

सर्वत्र सुहृदस्सन्तु नश्यन्तु द्विषदः सदा।
पद्माश्रीशमहासद्मसेवकाः सन्तु निर्भयाः ॥ १०४ ॥

॥ इति श्रीमहालक्ष्मीस्तुतिः समाप्ता ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः ॥